

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Børn og Unge
Dato 20. november 2019

Faglige indsatser i forbindelse med skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Forslag om faglige indsatser målrettet børnenes tidlige sproglige kompetencer samt forældreansvar og -kompetencer i forbindelse med udmøntningen af et attraktivt skoletilbud.

1. Resume

Partierne i Aarhus Byråd har den 22. maj 2019 indgået en aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. Skoletilbuddet skal bidrage til, at bydelene udvikler sig i social balance, hvor børnene går på den lokale skole. Samtidig skal børnene have muligheder for at klare sig lige så godt som børn i resten af kommunen.

Byrådet har den 14. august 2019 vedtaget aftalen og besluttet, at aftalen gennemføres via en række byrådsbeslutninger i de kommende år, herunder om faglige indsatser.

Med afsæt i aftalen iværksættes ekstra sundhedsplejeforløb, forældreforløb og hjemmebesøg, som skal bidrage til, at børnene i bydelene får en god start på livet, udvikler gode sprogkunderskaber, samt at forældreansvar og -kompetencer styrkes. Der er solid viden om, at det er vigtigt for børnenes videre læring, udvikling og trivsel, at der sættes tidligt ind allerede i de første leveår.

Det indstilles hermed, at indsatserne godkendes og udmøntes som beskrevet.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) der iværksættes tilbud om ekstra sundhedsplejebesøg til familier med 0-1-årige børn i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

At 2) at der iværksættes tilbud om forældreforløb til forældre til børn i dagtilbuddene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

At 3) at der iværksættes hjemmebesøg hos familier til børn i dagtilbud og indskoling i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

3. Baggrund

Med aftalen om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven af 22. maj 2019 er der sat en ambitiøs ramme for skoletilbuddet. Forligspartierne ønsker bl.a., at den nye skole skal blive kendt for at have en stærk faglighed med motiverende undervisningsformer samtidig med, at eleverne har høj trivsel.

Byrådet har den 14. august 2019 vedtaget en aftalen om et attraktivt skoletilbud. Det er i den forbindelse besluttet, at aftalen gennemføres via en række byrådsbeslutninger i de kommende år, herunder om yderligere faglige indsatser.

For at alle børnene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er rustede til at starte på den nye skole, er forligspartierne enige om, at der skal igangsættes yderligere indsatser i forhold til at styrke børnenes sproglige kompetencer og forældrenes muligheder for understøtte deres børns trivsel og læring. Det er konkret aftalt at fokusere på faglige indsatser omkring ekstra sundhedsplejebesøg, forældreforløb og hjemmebesøg.

De seneste års forskning har således vist, at tidlige, målrettede indsatser, høj kvalitet i dagtilbud samt sunde relationer mellem forældre og barn har stor betydning for børns videre trivsel, læring og udvikling – såvel i folkeskolen som senere i livet.

Forligspartierne har bl.a. været inspireret af Børn og Ungeudvalgets studietur til London i 2018, hvor udviklingsprogrammet London Challenge har bidraget til at løfte dagtilbud og skoler, herunder i udsatte boligområder. Samtidig er forligspartierne inspireret af input fra processen omkring gentænkningen af tilbuddene til børnene og de unge i Gellerup, Toveshøj og Ellekær.

4. Effekt

Formålet med indsatserne omkring ekstra sundhedsplejebesøg, forældreforløb og hjemmebesøg er dels at fremme forældrenes kvalifikationer og ansvar, herunder læringsmiljøet i hjemmet, dels at styrke sammenhængen mellem hjem og praksis i sundhedspleje og dagtilbud.

De faglige indsatser skal således samlet set bidrage til, at børnene får en god start på livet, at de udvikler alderssvarende sproglige kompetencer, og at forældreansvar og -kompetencer styrkes.

Ved at understøtte forældrene i at være gode rollemodeller og klæde dem bedre på til det danske samfund, styrkes forældrenes mulighed således for at støtte børnene i hjemmet til gavn for børnenes sproglige udvikling og muligheder for fremtidig uddannelse og beskæftigelse. Det er forventningen, at en tidlig indsats bl.a. med fokus på sprog også vil betyde, at flere børn ikke vil have sprogstøttebehov og dermed vil kunne starte på den nye skole.

5. Ydelse

Ekstra sundhedsplejebesøg

Indsatsen indebærer tilbud om ekstra og/eller udvidet hjemmebesøg ved 4 og 8-10-måneders alderen. Ved disse besøg vil der være fokus på den tidlige relationsdannelse mellem barn og forældre samt barnets sproglige udvikling. Formålet er, at forældrene får større viden om, hvordan de gennem udviklingsstøttende kontakt og samspil understøtter deres barns tilknytning og relationsdannelse, samt hvordan de bidrager til et stimulerende sprogligt og motorisk miljø i hjemmet. Forældrene vil ved hjemmebesøgene få konkret vejledning om forælderrollen i forhold til at støtte deres barns trivsel og udvikling. Den konkrete vej-

ledning om sprogstimulering kan eventuelt understøttes via sundhedsplejerskens medbragte 'sprogposer'.

Forældreforløb

Indsatsen indebærer tilbud til alle forældre til børn i dagtilbuddene i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven om et forløb til udvikling af viden og kompetencer i forhold til forældrerollen. Forløbet indledes med et hjemmebesøg inden opstart i dagtilbud med henblik på forventningsafstemning og med et introduktionsmøde i dagtilbuddene. Selve forældreforløbene består dels af besøg og workshops i dagtilbuddet, dels i afprøvning i hjemmet. Det er afgørende, at forløbene relaterer sig til familiernes hverdag og giver redskaber til at håndtere håndgribelige situationer i hverdagen, herunder samarbejdet mellem forældre og konfliktløsning. Forløbene kan fx omhandle børnenes kognitive, sociale, sproglige og motoriske udvikling samt temaer som kost, søvn og leg.

Der skal trækkes på erfaringerne fra Børn og Unges indsats Familiegrupper i dagtilbud, herunder de kompetencer, der er hos familiegruppemedarbejderne. Familiegrupper i dagtilbud har gode resultater med at styrke forældrenes handlekompetencer i forhold til at støtte deres børns trivsel og udvikling. Indsatsen vil endvidere blive koordineret med forældredelen af de obligatoriske læringstilbud, som træder i kraft den 1. juli 2019. Dagtilbuddene kan endvidere være behjælpelige med at formidle til forældre, at der er mulighed for åben, anonym rådgivning til familier med børn i Socialforvaltningen.

Hjemmebesøg

Indsatsen indebærer, at familier til børn i dagtilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven samt til børn i skolens indskoling tilbydes et årligt besøg af medarbejdere fra dagtilbud, skole og SFO. Hjemmebesøget skal udgøre et ud af flere virkemidler i et stærkt sammenhængende forældre-samarbejde. Under besøgene skal der være fokus på at øge kendskabet til hinanden, styrke relationen og sætte fokus på gensidig forventningsafstemning omkring barnets dagtilbuds- og skolegang. Ved besøgene kan endvidere drøftes temaer af betydning for samarbejdet omkring børnenes daglige læring, udvikling og trivsel.

Der udvikles en konkret model for de årlige besøg i hjemmet af det pædagogiske personale, hvor der trækkes på dagtilbuds og skolers tidligere erfaringer på området, herunder fra indsatsen "Tryk start i livet" samt på erfaringer fra bl.a. London Challenge. Indsatsen planlægges i koordination med ovenstående indsats om forældreforløb.

6. Organisering

Som baggrund for prioritering af de tre faglige indsatser i aftalen om et attraktivt skoletilbud er der bl.a. foregået en omfattende dialog- og inddragelsesproces i forbindelse med gentænkning af tilbuddene til børn og unge i Gellerup, Tovshøj og Ellekær. Der har først været en afklaringsfase og siden en initiativfase i forhold til inddragelse og kvalificering omkring fremadrettede initiativer.

Alle interessenter har tillige forud for de politiske forhandlinger om aftalen i foråret 2019 haft mulighed for at komme med input og forslag til bl.a. indhold og indsatser i det nye skoletilbud. Det er bl.a. sket i forbindelse med en konference for byrådet og forhandlingsgrupper den 25. marts 2019 og en konference for interessenter den 23. april 2019, samt i forbindelse med input på deltagelsesportalen og på sociale medier.

Med henblik på implementering af de tre faglige indsatser nedsættes primo 2020 en arbejdsgruppe bestående af ledelsesrepræsentanter fra fusionsskolerne og dagtilbuddene samt repræsentanter fra afdelingerne Sundhed samt Pædagogik, Undervisning og Fritid fra Børn og Unges fællesfunktioner. Arbejdsgruppen har til opgave at planlægge den konkrete tilrettelæggelse af indsatserne, herunder sikre koordination mellem indsatser og eksisterende tiltag på området. Arbejdsgruppen skal ligeledes sikre udarbejdelse af relevante støtteredskaber mv.

7. Ressourcer

Jf. aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven afsættes 1,9 mio. kr. årligt i perioden 2020-2029 til indsatserne fordelt med 0,3 mio. kr. til ekstra sundhedsplejebesøg, 1,0 mio. kr. til forældreforløb og 0,6 mio. kr. til hjemmebesøg. Der henvises til byrådets

beslutning af 14. august 2019, herunder de økonomiske forudsætninger bag forliget om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Thomas Medom

/

Martin Østergaard
Christensen

Tidligere beslutninger

12. september 2018 vedtog Byrådet indstillingen "Ingen udsatte boligområder i Aarhus".

30. januar 2019 vedtog Byrådet indstillingen "Skoletilbud-
det i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven".

28. maj 2019 vedtog Byrådet indstillingerne "Aftale om
udviklingsplan for Gellerup og Toveshøj" og "Udviklings-
plan for Bispehaven".

14. august 2019 vedtog Byrådet indstillingerne: "Aftale om
skoletilbuddet i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven" og "Fu-
sion af Tovshøjskolen og Ellekærskolen".

Sagsnummer: 19/071586-2

Antal tegn: 9.831

Pædagogik og Forebyggelse

Sagsbehandler: Jens Møller Hald

Tlf.: 23 38 01 33

E-post: jemol@aarhus.dk